

Behandeling

Glatirameeracetaat (Copaxone®) bij multiple sclerose (MS)

Glatirameeracetaat is een eerstelijns medicijn dat wordt gebruikt bij de behandeling van Relapsing Remitting Multiple Sclerose (RRMS).

RRMS is een vorm van MS waarbij ziekte-opvlammingen (schubs) voor komen. Het doel van de behandeling is om ziekte-opvlammingen zoveel mogelijk tegen te gaan. Daardoor wordt eventuele achteruitgang in het functioneren zoveel mogelijk voorkomen.

(073) 553 23 25

Maandag t/m vrijdag 8.30 – 17.00 uur

Hoe verloopt de behandeling?

Hier vindt u alle belangrijke informatie over uw behandeling.

Werking

De werking van het afweersysteem wordt aangepast waardoor er minder terugvallen voorkomen. Hoe glatirameeracetaat bij MS werkt is niet helemaal duidelijk.

Behandeling met glatirameeracetaat

Voor de behandeling

Voordat u start met glatirameeracetaat wordt er bloedonderzoek (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/onderzoeken/bloedprikken>) gedaan. U kunt bloed laten prikken in het Jeroen Bosch Ziekenhuis of bij een van de prikposten. De uitslagen worden naar het MS-behandelcentrum gefaxt.

Gebruik

- U krijgt glatirameeracetaat in de vorm van een injectie. Deze injectie wordt vlak onder de huid geprikt.
- De eerste keer dat u de injectie krijgt, begeleidt een instructieverpleegkundige u. Deze verpleegkundige komt bij u thuis, en regelt bijvoorbeeld ook de prikken en het medicijn.
- Het advies is om voor elke injectie een andere prikplaats te kiezen. Hierdoor verkleint de kans op irritatie of pijn van de prikplaats. U mag glatirameeracetaat spuiten in uw armen, buik, heupen en dijen.
- U kunt zelf kiezen of u de glatirameeracetaat 3 of 7 keer per week injecteert. U kunt glatirameeracetaat elke dag spuiten, dan is de dosering 20mg/ml. Spuit u 3 keer per week, dan is de dosering 40 mg/ml. Er moet minimaal 48 uur tussen de injecties

zitten. Hieronder ziet u een voorbeeld van een injectieschema.

Dag	Glatirameeracetaat 20mg/ml 7 dagen per week	Glatirameeracetaat 40mg/ml 3 dagen per week
Maandag	X	X
Dinsdag	X	
Woensdag	X	X
Donderdag	X	
Vrijdag	X	X
Zaterdag	X	
Zondag	X	

Levering

Dit medicijn wordt geleverd door de Jeroen Bosch Apotheek. Het MS-expertisecentrum zorgt ervoor dat de apotheek het recept ontvangt. Een apothekersassistent neemt contact met u op om de levering van de medicatie af te spreken. Daarnaast neemt de apothekersassistent met u de belangrijkste informatie over het gebruik met u door.

Geneesmiddelen en milieu

- Bestel niet meer medicijnen dan u denkt nodig te hebben.
- Spoel medicijnen niet door de gootsteen of de WC en gooi ze niet in de vuilnisbak.
- Lever oude medicijnen in bij de apotheek als u ze niet meer gebruikt. Als u medicijnen op de juiste manier afvoert, worden ze op een verantwoorde manier vernietigd en komen ze niet in het milieu terecht.

Betrouwbare informatie over medicijnen nodig?

Kijk hiervoor op www.apotheek.nl (<https://www.apotheek.nl>)

Wij controleren regelmatig of deze informatie nog actueel is. Maar de ontwikkelingen op het gebied van medicijnen gaan heel snel. Soms is bepaalde informatie mogelijk toch al weer achterhaald of verouderd. Als u hierover vragen heeft stel deze dan aan de MS-verpleegkundige.

Vervolgafspraken

- 1 week na het starten met glatirameeracetaat heeft u een afspraak met de MS-verpleegkundige.
- Na 1 maand heeft u weer een controle bij de MS-verpleegkundige.
- Na 3 maanden heeft u een afspraak met de neuroloog om de behandeling en mogelijke bijwerkingen te bespreken.
- Na 6 maanden krijgt u een MRI-scan van de hersenen. Er wordt dan ook een controleafspraak gepland bij de neuroloog om de uitslag van de MRI-scan te bespreken.
- Daarna wordt er meestal iedere 6 maanden een afspraak voor u gemaakt. Dit gebeurt vaak om en om bij de MS-verpleegkundige en de neuroloog.
- De eerste jaren krijgt u ieder jaar een MRI-scan van de hersenen.

Deze afspraken plannen we in overleg met u. Er kan zeker van dit tijdpad worden afgeweken, bijvoorbeeld als er bijwerkingen of

nieuwe klachten zijn.

Controle van uw bloed

Uw bloed wordt 1 jaar na start van de behandeling gecontroleerd. Meestal hoeft u daarna geen bloed meer te laten prikken, behalve als uw neuroloog dat anders heeft afgesproken. U kunt de uitslagen vinden in MijnJBZ (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/mijnjbz>).

Bijwerkingen

Zoals bij elk medicijn kan glatirameeracetaat bijwerkingen geven. Niet iedereen heeft daar last van. De meest voorkomende bijwerkingen zijn:

- huidreacties zoals roodheid, zwelling, pijn, jeuk of een plaatselijke ontsteking van de huid;
- reactie kort na de injectie, waarbij u de volgende klachten kunt krijgen: vaatverwijding (blozen), pijn op de borst, angst, kortademigheid, hartkloppingen of een versnelde hartslag. Deze reactie ontstaat binnen enkele minuten na de injectie en verdwijnt vanzelf weer na 15 tot 30 minuten;
- infecties, zoals griep;
- hoofdpijn.

De bijwerkingen verdwijnen meestal vanzelf weer. Soms is het nodig om de behandeling met glatirameeracetaat stop te zetten vanwege de bijwerkingen. Heeft u last van bijwerkingen, neem dan contact op met de MS-verpleegkundige.

Waar moet u op letten?

Zwangerschap

- Het gebruik van glatirameeracetaat tijdens de zwangerschap lijkt inmiddels geen nadelige effecten te hebben op de ontwikkeling van het kind.
- U kunt glatirameeracetaat in ieder geval blijven gebruiken tot u zwanger bent.
- De neuroloog kan er in overleg met u soms voor kiezen om glatirameeracetaat te blijven gebruiken tijdens de zwangerschap.
- Heeft u een zwangerschapswens? Neem dan contact op met de MS-verpleegkundige voor overleg over stoppen van glatirameeracetaat en verdere begeleiding.
- Er wordt bij glatirameeracetaat geen effect op de vruchtbaarheid van zowel mannen als vrouwen verwacht.

Borstvoeding

Borstvoeding kan waarschijnlijk ook veilig worden gegeven tijdens gebruik van glatirameeracetaat.

Autorijden

De aandoening multiple sclerose (MS) kan een reden zijn dat u niet mag autorijden. U mag alleen autorijden als u voldoende controle over uw bewegingen heeft. Overleg met uw arts of dat bij u het geval is. Als u ondanks uw aandoening toch mag autorijden, dan kunnen er nog andere adviezen per medicijn zijn. U kunt de informatie per medicijn ook terug vinden per medicijn via www.apotheek.nl (<https://www.apotheek.nl>).

Vragen

Heeft u nog vragen?

Heeft u nog vragen, dan kunt u bellen naar de MS-verpleegkundigen, telefoonnummer (073) 553 23 25. Zij zijn meestal elke werkdag

aanwezig.

Praktische tips

Opleidingsziekenhuis

In het JBZ leiden we verpleegkundigen, coassistenten, artsen en andere zorgverleners op. Dit betekent dat bij uw afspraak soms meerdere zorgverleners aanwezig zijn. En het kan zijn dat u onderzocht of behandeld wordt door een zorgverlener in opleiding (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/opleidingsziekenhuis-met-wie-heeft-u-een-afspraak>). Deze zorgverlener werkt altijd onder supervisie van een gekwalificeerde zorgverlener.

MijnJBZ

Via MijnJBZ (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/mijnjbz>) kunt u zelf een deel van uw persoonlijke en medische gegevens inzien die in het JBZ over u bekend zijn. Zie ook: [Wat kan ik in MijnJBZ zien?](https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/mijnjbz/wat-kan-ik-in-mijnjbz-zien) (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/mijnjbz/wat-kan-ik-in-mijnjbz-zien>)

Bekijk uw zorgverzekering

Controleer zelf vóór een afspraak in het JBZ of uw zorg wordt vergoed:

- Bekijk hier (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/tarieven>) met welke zorgverzekeraars het JBZ een contract heeft.
- Het hangt ook af van uw polis of uw zorgverzekeraar alle zorg volledig vergoedt.
- Onze zorg valt voor volwassenen onder het wettelijk eigen risico. Dit betekent dat u ieder jaar eerst een bedrag zelf moet betalen, voordat uw zorgverzekeraar kosten gaat vergoeden.

Gegevens delen

Wilt u dat zorgverleners buiten het Jeroen Bosch Ziekenhuis uw medische gegevens kunnen inzien? Dan moet u het JBZ toestemming geven (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/gegevens-delen>) om uw gegevens beschikbaar te stellen.

Betrokken afdelingen

Neurologie (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afdelingen/neurologie>)

MS-expertisecentrum (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afdelingen/ms-expertisecentrum>)

Meer informatie

Apotheek.nl (<https://www.apotheek.nl/medicijnen/glatirameer?product=glatirameeracetaat>)

Hier vindt u meer informatie over uw medicijnen.

Kijksluiter (<https://www.kijksluiter.nl/#!>)

Hier vindt u meer informatie over uw medicijnen, bijvoorbeeld in een video en ook in andere talen.

Code NEU-315